

**Museu d'Arqueologia
de Catalunya**

**Ruta de
l'Art Rupestre**

RUTA COVES PREHISTÒRIQUES · CORNISA CANTÀBRICA

ART RUPESTRE (Patrimoni Mundial de la UNESCO)

***EL CASTILLO – LAS MONEDAS – TITO BUSTILLO – ALTAMIRA
MUSEO PREHISTORIA ARQUEOLOGÍA (MUPAC) –
SANTANDER***

**Del dimecres 1 al diumenge 5 de juny del
2022**

DIMECRES · 1 · BARCELONA – SANTANDER

- **Sortida: a les set (7.00 h)** C/Provença, 273 (entre Pau Claris i Pg. de Gràcia, a tocar de l'edifici de la Pedrera). Actual parada oficial d'autocars.
- **Esmorzar i dinar:** en una àrea de servei de l'autopista, a càrrec de cadascú.
- **Tarda:** arribada a la ciutat de **SANTANDER** i tot seguit allotjament i sopar:

HOTEL CHIQUI 4*
Avda. Manuel Garcia Lago, 9 –
39005 SANTANDER (Cantabria)
Tel. 942. 28 27 00 <https://www.hotelchiqui.com/>

DIJOUS · 2 · COVES de: EL CASTILLO – LAS MONEDAS

- **Matí:** visita a la cova **EL CASTILLO**, que a l'interior de la cavitat conté un dels conjunts més singulars i importants de la prehistòria europea, tot un referent per a la història. Les més de 275 figures, totes elles corresponents als inicis de la presència d'*Homo sapiens* a Europa, representen un passeig subterrani pels orígens del pensament simbòlic, la ment abstracta i l'expressió artística.
A les parets que el visitant recorre, es troben repartides la major part de les representacions, exemplificant-se les tècniques, els temes i els recursos gràfics que els artistes del Paleolític Superior van utilitzar per expressar part de la seva mentalitat. Avui dia aquesta cova posseeix l'art paleolític més antic del món, d'almenys 40.800 anys d'antiguitat.
- **Seguidament,** visitarem la cova de **LAS MONEDAS**, on les manifestacions parietals figuratives es concentren en una petita sala lateral a pocs metres de la zona d'entrada. El

conjunt és molt homogeni en la seva realització tècnica (dibuix negre traçat a llapis) i l'estil (que apunta a una única fase d'execució) es compon d'almenys 17 figures d'animals i diverses formes de signes o conjunts de línies de difícil interpretació. Són principalment cavalls, i en menor mesura rens, cabres, bisons, un os i algun altre animal indeterminat, que componen un bestiar variat corresponent a una fase climàtica freda. Les datacions certifiquen la realització de les figures durant una fase glacial que va esdevenir uns 12.000 anys aC.

- **Dinar:** al restaurant de “LA UNIÓ”, situat al centre de *PUENTE VIESGO*.
- **Tarda:** participació en una activitat experimental anomenada: **PREHISTÒRIA EN VIU**, que anirà a càrrec del Dr. **Antoni Palomo** i de **José Aurelio García Munua**, tècnic d'arqueologia experimental i responsable d'activitats de les **Coves Prehistòriques de Cantàbria**.

Tot seguit: retorn a la ciutat de **SANTANDER**.

▪ **DIVENDRES · 3 · RIBADESELLA: CENTRE ART RUPESTRE · COVA TITO BUSTILLO**

- **Matí/tarda:** visita al **Centre d'Art Rupestre** i la cova de **TITO BUSTILLO**. La cova *Tito Bustillo* és un dels conjunts rupestres mundials de l'art paleolític i conserva 12 conjunts d'art rupestre distribuïts per tota la cavitat, dels quals únicament es pot visitar uns mesos a l'any el Panell Principal, per contribuir a la preservació i conservació de la cova. Aquest és el més destacat, tant pel nombre de representacions artístiques com per la seva varietat tècnica i estilística.

L'inventari tradicional reconeixia prop d'un centenar de representacions amb una rica varietat d'aquestes manifestacions, amb pintures i gravats de signes animals i representacions antropomorfes. Tot això fa que la cova **TITO BUSTILLO** sigui considerada un dels millors exemples d'art rupestre paleolític d'Astúries, i un dels jaciments més complets de tota la Cornisa Cantàbrica.

- **Dinar:** en un cèntric restaurant de RIBADESELLA.

▪ **DISSABTE · 4 · MUSEU · NEOCOVA d'ALTAMIRA – MUPAC de SANTANDER**

- **Matí:** visita al **MUSEU i NEOCOVA d'ALTAMIRA**. L'exposició permanent està dedicada a "Els temps d'Altamira". S'articula en dues grans àrees: les sales del museu dedicades a l'art i la cultura dels grups de caçadors-recol·lectors del Paleolític Superior, i la Neocova. Aquesta ens presenta Altamira tal com era fa entre 35.000 i 13.000 anys, quan la van habitar diferents grups de caçadors-recol·lectors. La Neocova és una reproducció tridimensional rigorosa, basada en el coneixement científic i en l'estudi de les tècniques i materials emprats en època prehistòrica.

- **Dinar:** en ruta.
- **Tarda:** visita al **MUSEO de PREHISTORIA y ARQUEOLOGÍA de CANTABRIA (MUPAC) a SANTANDER**. Tota una exposició s'orienta a comunicar al visitant com va ser l'evolució dels modes de vida des de la prehistòria a Cantàbria, un privilegiat escenari patrimonial, representatiu del Paleolític i la prehistòria europeus. Una instal·lació d'última generació, dotada d'abundants mitjans audiovisuals i

interactius, cartel·les digitals i escenografies de gran format, envolta el visitant en una vestidura museogràfica de sensacions tàctils, sonores i lluminoses.

▪ **DIUMENGE · 5 · SANTANDER – BARCELONA**

- **Sortida: a les vuit (8.00 h)** després d'esmorzar a **HOTEL CHIQUI**.
- **Dinar:** en una àrea de servei de l'autopista, a càrrec de cadascú.
- **Tarda/vespre:** arribada a la ciutat de **BARCELONA**.

* * *

**Museu d'Arqueologia
de Catalunya**

**Ruta de
l'Art Rupestre**

NOTA: el Dr. Antoni PALOMO, conservador de Prehistòria del Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC), ens acompanyarà en aquesta ruta per terres de la Cornisa Cantàbrica.

- **Preu per persona en habitació doble:** **989,00 €**
- **Suplement habitació individual:** **185,00 €**

**Per a inscripcions: tel. 93 241 41 42 de dilluns a divendres
Matins de 10.00 a 14.00h. Tarda: 616 958 009 (Pere Costa)**

PAGAMENT ÚNIC “data límit”: DIMARTS 10 de MAIG

* * *

CaixaBank “la Caixa” - ES-34 -2100·3017·0822·0064·1565

* * *

EL PREU INCLOU:

- Viatge en autocar de la Cia. PLENACOSTA
- Allotjament en règim de ½ pensió als HOTEL CHIQUI 4* de Santander.
- Dinars en ruta del dijous, divendres i dissabte.
- Refrescos, vi, aigua i cafè o infusions durant els àpats.
- Entrades a museus i recintes històrics de pagament.
- Representant del **Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC)**, el Dr. **Antoni PALOMO**, conservador de Prehistòria del Museu.
- Obsequi del catàleg de l'exposició: **ART PRIMER ·Artistes de la Prehistòria·**, edició del Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC).
- Propines diverses.
- Persona acompanyant de Pol Viatges des de Barcelona.
- Assegurança d'assistència i d'anul·lació.

EL PREU NO INCLOU:

- qualsevol cosa no especificada.

• ***NOTA: aquest viatge NO es realitzarà sense un mínim de 15 persones***

* * *

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**